

Zákon o Policii České republiky. Komentář

Wolters Kluwer ČR, 2019, právní stav komentáře k 1. 7. 2019

Autoři komentáře: plk. Mgr. et. Mgr. Miroslav Šteinbach, pplk. JUDr. Ing. René Šlesinger,
plk. Mgr. Bc. Miroslav Zimmermann, pplk. Mgr. Milan Bílek,
pplk. Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčová, LL.M.

Autor recenze: JUDr. Jan Dvořák

Řada komentářů nakladatelství Wolters Kluwer ČR se v nedávné době rozrostla o některé tituly zaměřené na bezpečnostní problematiku, ať již šlo o zákon o zpravodajských službách České republiky, zákon o Bezpečnostní informační službě, zákon o Vojenském zpravodajství či zákon o vojácích z povolání v roce 2018 nebo o ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, zákon o integrovaném záchranném systému nebo zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v roce letošním. Logickým a žádoucím pokračováním tohoto trendu je v září 2019 vydaný komentář k zákonu č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Při porovnání s alternativami (2. vydání komentáře B. Vangeliho z roku 2014 nebo 2. vydání komentáře kolektivu J. Šmerda, J. Škoda, F. Vavera z roku 2013) je zjevnou předností recenzované knihy její nejvyšší aktuálnost. Zákon o policii je zde zpracován ve znění své poslední novely, tj. zákona č. 111/2019 Sb., jenž nabyl účinnosti 24. dubna 2019; právní stav komentáře jako takového je k 1. červenci 2019. V knize tedy čtenář najde i nově vložená ustanovení § 66a, 79a, 80b, 80c, 84a, 84b, 84c, 84d, 88a a 88b.

Ačkoliv autoři, z nichž všichni u Policie ČR profesně působí, své dílo předkládají bez určení vedoucího autorského kolektivu, nelze přehlédnout, že na prvním a druhém místě jsou jmenováni M. Šteinbach, který je zároveň i autorem předmluvy, a R. Šlesinger, kteří v součtu pojednali o 84 z celkového počtu 129 komentovaných paragrafů. Pětice autorů si práci rozdělila po jednotlivých hlavách zákona (resp. částech v případě části třetí a části čtvrté), pouze u nejrozsáhlejší hlavy X (práce s informacemi) se jako zpracovatelé střídají R. Šlesinger a M. Zimmermann.

Přestože jde o tradiční „červený“ komentář (tj. v kontrapozici ke „žluté“ řadě praktických komentářů), autoři jej zjevně nechtěli zatěžovat podrobnějším rozbohem postavení policie nebo pojednáním o jejím historickém vývoji. To zvláště vynikne při pohledu na velmi úsporně komentovaná úvodní ustanovení zákona v kontrastu s podstatně zevrubněji zpracovanými ustanoveními např. hlavy V (omezení osobní svobody) či hlavy IX (použití donucovacích prostředků a zbraně). Dovolím si přitom tvrdit, že např. § 2 o úkolech policie či § 11 o přiměřenosti postupu by si poněkud podrobnější rozpracování zasloužily, ostatně zrovna na § 11 se v rámci jiných ustanovení hojně odkazuje. Byť by bylo možné z těchto komparací dovozovat určitou nekonzistentnost v přístupu jednotlivých autorů (autorský kolektiv je relativně široký vzhledem ke spíše menšímu rozsahu komentovaného zákona), jde patrně spíše o cílené kladení důrazu právě na ty pasáže, v nichž zákon konkrétně upravuje nejzávažnější zásahy do práv a svobod. Tato ustanovení totiž budou policisty, jež lze důvodně považovat za základ cílové skupiny, zřejmě zajímat nejvíce. Právě v těchto pasážích komentář, aniž by tím jakkoliv ztrácel na své odborné úrovni, nabízí také některá až návodná doporučení pro policejní praxi (srov. text k § 24, § 29 nebo § 33).

Značná pozornost je v knize věnována již zmíněné hlavě IX, o níž je pojednáno velmi precizně, jen samotnému § 52 (donucovací prostředky) je věnován komentář o jedenácti stranách, v němž se systematicky rozebírají jednotlivé pojmy, uvádí se např. i komerční názvy produktů apod. Lze-li mít

z důvodu přílišné podrobnosti někde naopak jisté výhrady, šlo by asi o zpracování ustanovení § 60 a 79, a v případě komentáře k § 79 by asi bylo možné na některé pasáže z komentáře k § 60 jednoduše odkázat. Pokud jde o konkrétní připomínky rázu věcného, jedná se v zásadě o několik jednotlivostí, jako např. nikoliv zcela přesná formulace, že Ministerstvo vnitra „řídí“ ÚZSI (s. 6), nebo tvrzení, že zákonná podmínka pro použití pout podle § 54 je „reálně splněna vždy“ (s. 119), s čímž lze obtížně souhlasit (je totiž otázkou, proč by zákon takovou podmínku vůbec stanovil). Diskuzi by mohl vyvolat také kupř. názor, že požadavek na provádění prohlídky osoby osobou stejného pohlaví je „nadbytečný“ (§ 111, s. 260); uvádí-li se nad rámeček textu zákona minimální věková hranice informátora (§ 73, s. 184), bylo by vhodné toto argumentačně podložit.

Výše uvedené poznámky nemají vliv na skutečnost, že jako celek je recenzovaná kniha vysoce aktuální, přehledná, stručná a dobře srozumitelná. Nechybí popisy vazeb na jiné zákony (např. cizinecký zákon u § 27, trestní zákon u § 34 či zákon o zdravotních službách u § 71) nebo právo EU (např. GDPR u § 60 či směrnice 2016/680 u § 79a), zmínky o některých interních normativních aktech (např. závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008 u § 79), vymezení se vůči závěrům Výboru CPT (s. 30, 50) či úvahy de lege ferenda (např. ve věci provozování databáze profilů DNA, s. 164). Hodnotu samy o sobě mají a vítanou praktickou pomůckou mohou pro uživatele knihy být jednak dosti rozsáhlý demonstrativní seznam povinností mlčenlivosti podle různých zákonů přehledně chronologicky řazených (s. 146 až 150), jednak příloha v podobě seznamu mezinárodních smluv o policejní spolupráci (s. 272 až 274).

Po stránce redakční a jazykové má komentář velmi dobrou úroveň. Knize nechybí přehledný obsah, seznam použitých zkratk, seznam použité literatury, věcný rejstřík ani představení autorů. Komentář je nabízen jako e-kniha a rovněž v ASPI, recenzována byla jeho „tradiční“, tedy tištěná podoba, jež čtenáři nabízí rovných 300 stran, a to v uživatelsky přívětivé pevné vazbě.

15. listopadu 2019

*JUDr. Jan Dvořák
pracovník státní správy*